

BIJZZZZZONDERE BIJEN

Bij bijen denk je waarschijnlijk aan de gestreepte beestjes die bij elkaar leven in een bijenkast. Wel, dat zijn de honingbijen! Maar wist je dat er ook nog andere bijensoorten zijn? En dat de meeste onder hen helemaal niet gestreept zijn? Soms zijn ze helemaal zwart. Of rood. Of oranje. Of zijn ze heel klein of heel groot. Of lijken ze op een wesp.

Bijen zijn enorm belangrijk voor de mens en voor de natuur. In deze bundel kom je alles te weten over bijen, de gevleugelde vrienden van de mens!

*Rarara!
Wat is de link tussen mij en
de ketchup op jouw bord?*

© Gilles San Martin

Telkens als je deze bijen ziet, hebben we een vraag of een opdracht voor jou. Terwijl je de opdrachten doet, leer je hoe het leven van een bij eruit ziet. Op het einde weet je wat bijen en ketchup gemeen hebben, en nog veel meer natuurlijk!

HONINGBIJEN

Honingbijen zijn zwart-geel gestreept en leven in groep met duizenden samen. Ze eten stuifmeel en nectar dat ze vinden op bloemen. Met de nectar maken ze lekkere honing.

Welke taken hebben honingbijen allemaal?

Honingbijen zijn enorm goede werkers. Iedere bij heeft zijn eigen taakje. Een bijenkolonie bestaat uit één koningin, een honderdtal darren en duizenden werksters.

Bekijk de tekening.

Antwoord:

- stuifmeel en nectar halen
- eitjes verzorgen
- honingraten kuisen
- honingraten bouwen
- kolonie beschermen

Waar leven honingbijen?

Ze hebben 2 soorten woonplaatsen.

Bekijk de video:

<https://www.youtube.com/watch?v=AMgpW9eE4Gk>

Antwoord: bijenkast en in bomen of op rotsen in een zelfgemaakt nest

Hoe communiceren honingbijen?

Honingbijen communiceren met elkaar door te dansen. Ze hebben verschillende dansjes en zo weten ze waar de bloemen zijn. Door een bepaald dansje te doen weten ze hoever de bloemen van hun nest verwijderd staan.

Bekijk onderstaande video om te zien hoe ze dit doen
https://www.youtube.com/watch?v=loYgsS_YqBo

Nu is het aan jou om te gaan dansen.

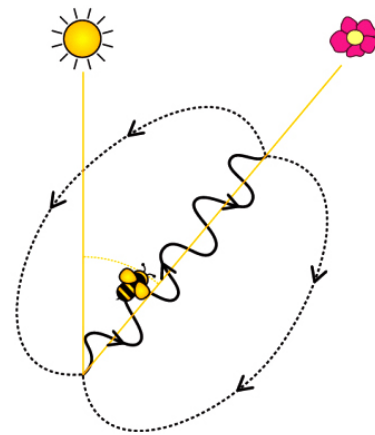
Speel dit met 2 personen of meer. De 1ste bij danst de andere bijen zoeken. Op het einde draai je de rollen om.

Dansende bij

- je verstopt een bloem of ander voorwerp.
- rondedans: verstopt het voorwerp op 4 stappen van bij jou
- kwispeldans: verstopt het voorwerp op 8 stappen van bij jou
- Dans voor de werkster(s) en vertel ze zo waar ze ongeveer moeten zoeken

Bijen die zoeken

- kijk goed op welke manier de bij danst.
- ga op zoek naar de bloem

De imker

Een imker werkt met honingbijen en neemt de honing uit de bijenkorf.

Bekijk de video en ontdek het leven van een imker. (Vanaf minuut 4)

<https://www.youtube.com/watch?v=wYSqEYvUick>

Maak jij mee de lekkerste honingkoekjes?

Honing, lekker toch in thee of op de boterham. Je kan er ook lekkere honingkoekjes mee maken.

In de bijlage 'honingkoekjes' vind je een heerlijk receptje.

BESTUIVING

Nectar en stuifmeel

We weten dat bijen nectar en stuifmeel eten die ze vinden op bloemen. Maar wat is nectar en stuifmeel? Waar op de bloem vinden we het?

Bekijk de video

https://www.youtube.com/watch?v=NbWa9E_NRvQ

Antwoord:

Nectar is een suikerrijke vloeistof dat zich onderaan in de bloem bevindt.

Stuifmeel (of pollen) zijn de mannelijke sporen die zich op de meeldraden bevinden.

Wat is bestuiving?

Waarom is bestuiving zo belangrijk voor ons en voor de natuur?

Bekijk onderstaande video's

<https://www.youtube.com/watch?v=C-NiMLmsGgw>

<https://www.youtube.com/watch?v=eon2TlgPIsQ>

antwoord: bestuiving zorgt voor vruchtontwikkeling en zaadontwikkeling. ze zorgen er dus voor dat planten zich kunnen voortplanten. 80 % van onze wereldwijde landbouwgewassen zijn afhankelijk van bestuiving. zonder bestuiving geen tomaten, courgette, aardbeien, appels, kersen, katoen, chocolade, appelsienen, ...

Ze zorgen niet enkel voor landbouwgewassen voor de mens maar de zaden en vruchten dienen ook als voedsel voor dieren.

Ga op zoek naar bloemen en bloesems.

Als er geen bij op de bloem zit, **steek dan je neus in de bloem.**

Hoe ruikt de bloem? Zit er nu geel poeder (stuifmeel) op je neus?

Observeer

Zoek een bij of hommeltje en observeer hoeveel bloemen hij in 2 minuten bezoekt.

Hou de tijd goed in de gaten!

Help je mee met bestuiven?

Raak met je vinger het stuifmeel op de meeldraden aan en breng een beetje stuifmeel naar een ander bloempje (van dezelfde soort).

Zet het poeder af op de stamper van de andere bloem. Je kan hiervoor ook een penseeltje gebruiken. Zo help je zelf een bloem met bestuiving.

HULP GEVRAAGD

Helaas hebben de bijen het vrij moeilijk. Niet alleen in België maar over de hele wereld. Ze vinden steeds minder voedsel en minder woonplaatsen, ze sterven door het gebruik van gewasbestrijdingsmiddelen in de landbouw en honingbijen hebben het ook moeilijk door de varroamijt, een parasiet.

MAAR, gelukkig kan jij ook helpen!

Wat kan jij zelf doen voor de bijtjes?

Bekijk de video's en noteer je antwoorden

Video 1: gras	https://www.youtube.com/watch?v=yXNS0IkAWIo	Laat het gras wat hoger groeien zodat er bloemen in verschijnen
Video 2: keukenkruiden	https://www.youtube.com/watch?v=UwvOUzY-tMc	laat de keukenkruiden in bloei komen. plant keukenkruiden
Video 3: groendak	https://www.youtube.com/watch?v=nPQR8-7avwM	leg een groendak aan
Video 4: water	https://www.youtube.com/watch?v=_DdPj2ehl0I	plaats een kommetje met water in de tuin of leg een vijver of poel aan
Video 5: tuin	https://www.youtube.com/watch?v=9Xh-KZAJUA4	plant bloemen bouw een bijenhotel
video 6: red de bij	https://www.youtube.com/watch?v=cPDKS45RhkA	doe beton weg plant bloemen

Zaadkaartjes

Met zaadkaartjes kan je een fijne boodschap naar iemand versturen én bovendien help je de natuur er een handje mee.

Uit deze zaadkaartjes groeien mooie bloemen als je ze in de grond stopt. Zo heeft iemand 2 keer plezier van jouw kaartje

In bijlage info over hoe je zaadkaartje maakt.

Maak zaadbommetjes

Hou jij net zoals de bijen van bloemen? En hoe kan jij hiervoor zorgen? Maak je eigen 'bommetjes' en ga aan de slag met zand, klei en zaadjes.

Daarna drop jij je bommetjes ergens bij jou in de buurt.

In bijlage info over hoe je zaadbommetjes maakt.

En kijk, zo doe je het!

<https://www.youtube.com/watch?v=BSpuCk2cJMg>

Bekijk je tuin, terras, balkon en ga op onderzoek naar wat bijen nodig hebben.

Wat kan er beter? Wat is niet goed? Wat is wel goed?

Bespreek met je ouders of jullie samen iets kunnen doen om mee te helpen aan een groener stukje bij jou in de buurt

Bekijk onderstaande video's voor nog extra info en ga zelf op onderzoek.

<https://www.youtube.com/watch?v=lcXbpwC44zY>
https://www.youtube.com/watch?v=8Emd_H47tWE
www.weekvandebij.be

